

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopis se pošilja uredništvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Balkanska vojna.

Dvoje glavnih bojišč. — Kosovo polje in Drinopoljsko polje. — Skoplje. — Drinopolje. — Zgodovina uč. — Boj za Drinopolje. — Konec Turčije.

DRINOPOLJE.

Zgodovina Balkanskega polotoka pozna

Drinopoljska nižina. Središče prvega je danes Skoplje — središče drugega je — Drinopolje. Danes prodira srbska armada proti Skoplju — bolgarska pa proti Drinopolju. Ako nam časopisi ne prinese vsak dan poročil o novih velikih zmagah — si ne smemo tega napačno razlagati. V enem dnevu ne bo vojne konec — obe središči sedanje vojne sta dobro zavarovani in treba bo najmodernejše taktike, mnogo posamičnih bojov — in mnogo manjših trdnjav mora pasti — predno bo mogla srbska ali bolgarska armada naznaniti svojo popolno zmago.

»Skoplje je padlo« — »Drinopolje je padlo« — ta vest bo pretresla vso Evropo tako, kakor svoje čase novica, da je »Plevna padla«.

Skoplje ni veliko mesto — tu je trgovsko središče, križajo se tu razne ceste in dvoje železnic. Skoplje ima 35.000 prebivalcev, ki so mešani po narodnosti in veri. Danes so po večini mohamedani in Turki. Pri Skoplju se združita dolini Morave in Moravice. Ovcje polje in Kumanova tvorita obširno in ugodno planjavo za večjo bitko. Tu se združijo pota iz Bosne, Črne Gore, Sev. Albanije, Srbije in sev. zap. Bolgarije — pot ob Vardaru pa vodi v Makedonijo in na Solun. Trdnjave okoli Skoplja so dobro preskrbljene za boj in tvorijo velik polkrog severno od Skoplja. Srbi bodo imeli, ko zavzamejo višave — ugodne pozicije — toda tudi Turki bodo mogli dolgo kljubovati. Zato so vse sedanje srbske zmage šele začetek — velikega boja: ki se razvije okoli Skoplja.

Drinopolje je eno iz najslavnejših svetovnih bojišč kdor je imel Drinopolje je imel moč na Balkanu. Drinopolje ima ime po svojem ustanovitelju riskem cesarju Hadrijanu, ki je tu postavil prvo trdnjavo in je s tem obvladal Balkan. Hadrian se je dal v Antiohiji oklicati za cesarja (118) in je hotel obvladati cel vzhod. Vodil je vojno proti Židom in proti vzhodnim Barbarom, ki so se branili rimskega jarma. In ravno Adrianopol je imel postati za vselej rimska trdnjava, ki bi dajala moč rimskemu imperiju na vzhodu. Ko se je pozneje ustanovil Konstantinopol — ni obstal Adrianopol brez pomena. Nasprotno. Konstantinopol je obvladal obrežje — Adrianopol po notranjo deželo.

Ko so začeli drveti narodi od vzhoda — so šli na Adrianopol in tu so se bili nešteti boji med Bizantinci in novimi narodi — kajti od tu je šla pot na Konstantinopol. Tudi Slovani so zasedli kraje okoli Adrianopla in so od tu razširili svojo oblast nad Grki na jugu. Pozneje so se ponavljali okoli Adrianopla boji med bizantinskimi cesarji in Bolgari. Skoraj v vseh teh vojnah je padla odločitev pri Adrianoplu.

Ko so padli Turki v Evropo, so tudi najprej zasedli severne kraje — in ko so dobili v roke Adrianopol 1361. leta — so postali gospodarji Balkana in že leta 1363. je sultan Murad prvi tu ustanovil svojo rezidenco.

Od tu so Turki uničili Srbe (na Kosovem leta 1389.) in Bolgare (pri Pirnovu leta 1392.) Konstantinopol je padel v turške roke 1. 1456. Tako važno mesto je Adrianopol. Tudi Rusi, ko so v osvobodilni vojni prestopili Šipko — so šli naravnost na Adrianopol — in tu je padla odločitev. Turki so se morali udati.

Adrianopol ima torej slavno zgodovino. V bolgarskem jeziku se je napravilo ime Drinopolje. Tako ga tudi mi imenujemo.

Drinopolje leži na bregu reke Marice. Tu priteka v Marico reka Tundža, ki teče skozi mesto, in Ardaki teče od južne strani. Drinopolje leži na lepi ravnini, ki ga obdajajo na vseh straneh mali grebeni. Na jugu mesta se razprostira ob železnici proti Carigradu obširna dolina, ki je deloma močvirna. Drinopolje je okoli in okoli obdano z utrdbami. Turki dobro vedo, da z Drinopoljem izgube svojo moč na Balkanu. Ostal bi jim samo še Carigrad, ki pa se sam ne more dolgo braniti. Pohod na Drinopolje je torej eden največjih dogodkov v bolgarski zgodovini. Zvest, da je bilo Drinopolje nekdanj v rokah bolgarskih carjev, daje vojski posebnega poguma. Ako Bolgari na tej črti zmagajo, pokažejo s tem, da so silni dovolj, da postanejo gospodarji Balkana, kakor so pred njimi postali vsi, ki so imeli Drinopolje v svojih rokah. Pri Drinopolju se bje boji za biti in nebiti Turčije, in za bodočnost Bolgarije in Balkana. O tem boju nam govore zadnja poročila in — svet nestrpnost čaka velike odločitve.

O boju na Balkanu je lepo pel naš pesnik Aškerc, saj je njemu pesniku svobode ravno osvobodilni boj na Balkanu dal najlepših snovi. Tu prinašamo njegovo pesem, ki jo je zložil ob boju leta 1885. Velja še danes, kakor je veljala takrat.

JEK Z BALKANA. (18. septembra 1885.)

Kaj od Balkana sem grmi
čez polje in gorovje.
Ko burja divje jek buči,
ubran ko spev zvonov je:
vesel ko boina pesem je,
ko psalm slovesnoren je:

»Marica šumi čez ravan,
med brati hitro teči!
Oznajaj jim veliki dan,
povej jim, šumno reci:
zedinjen je bolgarski rod,
na zemlji svoji sam gospod!

»Raduj nad nami se, raduj,
o Balkan, oče stari!
Nad nami vsemi zdaj krahuj,
nad svojimi Bolgari!
A s hrbotom svojim brani nas,
če vrag ločiti kani nas!

Evropa, maneš si oči,
strmite, diplomati?
Kar modro ste gradili vi,
da htelo ni vam stati!

Toda kmalu se je imela spet v oblasti. Smejoči glas kralja Franca I. se je oglašil zopet v njenem ušesu, z refrenom pesmi, ki jo je bila začela v odgovor na svoj obupni klic.

Ves podli prizor se je obnovil v njenem spominu: gnus, groza in sovraštvo sta iznova zadušili v njej žensko čustvo in pustili na površju samo »vtelešeno maščevanje«.

Gobavka jo je gledala z ostro radovednostjo.

»Oh, ta grda kapuca, ki mi brani občudovati lepi obrazek moje nove prijateljice!« je dejala z ostudno ponesrečenim poizkusom gracioznega nasmeha.

»Kaj vas briga moj obraz!« je dejala Magdalena zamolklo.

»Kako me ne bi? ... Saj ga moram vendar videti, ako hočete ... da se domenive ...«

»Kaj pa mislite? ...«

»Da hočete ostati med nami, lepo dete!« Magdalena se je zdrznila v nepopisnem studu.

Gobavka pa je dodala:

»Sodeč po vaši lepoti, kolikor je vidim, vam lahko prerokujem že naprej imenitne uspehe! ...«

Trepetaje je zamrmrala Magdalena:

»O kralj! ... Zdaj se spuščam v brezno! Čutim, kako se pogrezam v močvirnen ocean. Smrt, ki je iščem, je gnusna in nečista ... toda tebe — tebe potegnem s seboj ... oškropim te s svojo sramoto ... in moja smrt bo tvoja smrt ...«

»No?« je vprašala Gobavka s presenečenjem. »Ne bojte se ničesar, dete moje ... Tu ste v dobri hiši, ki se lahko pohvalim z njo, ker nima nikake skupnosti s sličnimi zloglasnimi beznicami ...«

Ej, silnejša je moč idej,
ko grozni zid papirnih mej ...

»Marica, šumi celo pot,
valovi poskakujte!
Gredoč novico to povsod
veselo razglašujte:
Svoj, prost če biti moj Bolgar —
podjarmljen več ne bo nikdar!«

Vojna.

Zavezne balkanske vojske napredujejo na vsej črti. Vse srbske kolone se pomikajo naprej in so zavzele že več važnih pozicij, a vsaka zase koraka energično proti svojem cilju. Bolgarska vzhodna armada prodira z neverjetno naglico naprej. Levo krilo se je približalo Kirkilissi, dočim so prve čete desnega krila dospole že tik pred drinopoljske utrdbе, kjer se bodo v kratkem pričeli strašni boji, kakršnih zgodovina malo pomni. Pred drinopoljskimi utrdbami se bo odločila usoda Turčije. Kirkilissi je važno mesto, ki ima 12.000 prebivalcev in je oddaljeno komaj 40 km od Drinopolja in 30 km od bolgarske meje. Pri Drinopolju se bo bojevalo par stotisoč vojakov. Črnogorci so med tem zavzeli Gusinje, kjer so se vršili strašni boji. Na jugu se Taraboš na vsak način ne bo dolgo držal, nakar se bo pričelo važno obleganje mončo utrjenega Skadra, ki je končni cilj črnogorske armade. S Skadrom bodo Črnogorci zavzeli vse ozemlje, katero si hočejo prilastiti. Tudi Orki so že daleč prodri na turško ozemlje. Elasona je v njihovih rokah, istatako klanec Diskate.

Turško brodogradništvo sedaj ob bolgarskem obrežju in je bombardiralo Varno in še par drugih bolgarskih pristanišč. Na drugi strani pa grški brodogradništvo blokira Prevezo, eden del pa je dšpel pred otok Lemnos, kjer se je izkrcalo tudi par sto grških vojakov. Na vsak način se bo meralo turško brodogradništvo, ki je bilo za časa italijansko-turške vojne vse čas skrito, končno vendarle umakniti iz Črnega morja in odti v Egejsko morje, da prepreči operiranje grškega brodogradništva, ki je za turške otoke kakor je razvidno zelo nevarno.

Srbsko-turška vojna.

SLIJAJNI VSPEHI ZDRUŽENE BOLGARSKO-SRBSKE ARMADE POD KJUSTENDILOM.

Belgrad, 21. oktobra. Uradno se poroča: Generalni štab združene bolgarsko-srbske armade poroča o uspešnem napredovanju obeh kolon. Armada generala Stepanovića je zavzela večeraj po junaškem naskoku Carevo Selo in Sultan Tepe. Na večer je zavzela tudi že silno zelo važno strateško postojanko Egri Palanka, ki je bila izvrstno utrjena.

Združeni bolgar.-srbski armadi, ki je prodirala od Kjustendila poveljuje srbski general Stepanović. Carevo Selo, o katerega zavzetju smo že večeraj poročali, leži kot Egri Palanka in Sultan Tepe 10 km od bolgarske meje.

NAPREDOVANJE SRBSKE VOJSKE.

Belgrad, 21. oktobra. Cela srbska vojska na vsej liniji prodira radi hribovitiga terena oprežno, toda vendar zelo odločno. Glavna srbska vojska pod poveljstvom prestolonaslednika Aleksandra je na progi Ristovac—Skoplje prodrla že precej daleč. Novopazarska armada

»Saj ne prihajam zaradi tistega, kar vi mislite.« jo prekinje Magdalena nenadoma ...

In sama pri sebi je mislila z bridkostjo:

»Prišla sem otrovat svojo lepoto, da si skujem iz nje orožje! ...«

»Kakšna je torej vaša želja,« je povzela Gobavka.

»Preden se pomenive dalje, vzemite tole,« je rekla Magdalena.

Gobavka je segla željno po vrečki, polni zlata, ki ji jo je ponudila čudna novodošlica.

Z osuplim pogledom je pomerila Magdalena, izkušaje razbrati črte njenega obraza ...

»To je kupno plačilo za vaše molčanje,« je nadaljevala Magdalena, »in vdi se mi, da ga ne plačam slabo ... Toda ako zimate le besedo ...«

»Madam,« jo je ustavila Gobavka, »vdana sem vam z dušo in telesom. Kar pa se tiče molčanja ... vidite ... sem ga vajena že iz davna ... Če bi bila hotela govoriti ... obešena bi že bila! Kdor bi vedel, kakšne visoke goste sem že imela ... markije in kneze ... celo kralje že! ...«

Magdaleno je prešinilo dolgo trepetanje.

»Kralj je bil tudi že tukaj!« je zamrmrala Gobavka pa se je sklonila in šepnila:

»Tako velikodušno ste se izkazali ... Lahko vam povem vse ... Da, madam, kralj je prišel ... in še prihaja ... čeprav se obleče v meščansko obleko ... spoznam ga vendarle.«

»Kralj!« ej ponovila Magdalena.

In dočim je razsipala Gobavka, navdušena po svetlih zlatnikih, čudno pripoved, polno dvo-

umnosti in sirovih besed, si je ponavljala lepa Feronka, potopivša se v bolno sanjarijo:

»On prihaja semkaj! ...«

»Govorite torej brez vsakega strahu,« je zaključila Gobavka. »Rečeno bo zaobljeno:

pod generalom Živkovićem je razpršila več albanskih čet in se bliža severni črnogorski armadi generala Vuhotića, s katerim se bo v par dneh združila. Armada generala Jankovića, ki prodira proti Prištini je po krvavem boju zavzela Mrdar in Podujevo in koraka z največjo naglico proti Prištini.

Belgrad, 21. oktobra. Prestolonaslednik Aleksander in general Janković sta na potu proti Brašovu in Prištini.

ZAVZETJE PODUJEVA.

Belgrad, 21. oktobra. Uradno se poroča iz Kuršumlije: Pri Podujevu je prišlo med armado generala Jankovića in Turki do krvave bitke, ki je trajala do nedelje zjutraj. Srbske čete so v divjem naskoku mesto zavzele in Turke razpršile na vse strani. Turki so se umaknili proti Prištini. Srbi so zaplenili eno bataljonsko zastavo, 80 šotorov, 80 volov in 10.000 kg suhorja (cvibaka). Vrh tega tudi ogromno zalogo municije in nekaj vietnikov. Vietniki so pripovedovali, da se je pri Podujevu borilo 6 albanskih bataljonov in štiri turške baterije. Albanci so v velikem neredu zbežali pred Srbi in zapustili na licu mesta velike zaloge živeža.

Podujevo je večje mesto, ki leži 12 km od srbske meje na cesti Prepolac—Priština. Pet kilometrov stran leži Mrdar. Na srbski strani so se boja predvsem udeležili srbski prostovoljci, ki so dokazali velikansko junaštvo.

TURKI O ZAVZETJU MRDARJA PO SRBIH.

Carigrad, 21. oktobra. Turško uradno poročilo potrjuje, da so Srbi pod generalom Jankovićem zavzeli Mrdar. Na obeh straneh so se borili z velikansko hrabrostjo. Turki so se umaknili: pred odhodom so mesto zažgali.

ODLOČILNA SRBSKO-TURŠKA BITKA.

Solun, 21. oktobra. Zekki paša, poveljnik turške armade proti Srbom, ki se zbira v kotu Skoplje—Kumanovo, je izjavil, da pričakuje glavno in odločilno bitko pri Kumanovu. Ker je zadnje dni padlo silno mnogo deževja in so skoro vse ceste po vodo, armade le počasi prodirajo. V sled tega je skoro izključeno, da bi prišlo tekom tega tedna med Srbi in Turki do odločilne bitke. Vsekakor pa se to zgodi prihodnji teden. Ako bodo Srbi poraženi — tako je rekel Zekki paša, — tedaj se bodo Turki z vso silo vrgli preko Egri Palanke v Srbijo. Dosedanji boji imajo le značaj manjših bitk med predstrazami in niso nikakega odločilnega pomena za končni rezultat.

BOJ SRBOV Z ALBANCI.

Pariz, 21. oktobra. »Agence Havas« javlja iz Niša: General Janković se je spopadel z močno albansko armado. Po hudem boju, ki je trajal več ur, so se Albanci umaknili. Srbi so izgubili 7 mrtvih in 120 ranjenih, dočim so albanske izgube mnogo večje.

MACEDONSKO SRBSKE ČETE.

Belgrad, 21. oktobra. Srbske revolucionarne čete so razdelile svoje delovanje na tri okrožja. Prvo okrožje obsega Kičovo, Debra, Gostivar in Kalkade, poveljuje Jovan Papušić. Drugo okrožje obsega Prahovo, Izatovo, Palanke, Veleš in Skoplje, poveljnik je Božo Pono- vić. Tretjemu okrožju v Sandžaku zapoveduje Krsto Pehljančev. Srbske vstaške čete operirajo skupno s katoliškimi Albanci, in bolgarskimi vstaki.

to vam prisežem ... prisežem pri velikem križu na cerkvi sv. Evstahija, ki čuva mojo hišo.

»Poslušajte me,« je izpregovorila Magdalena zdajci, »in sklonite se bliže, da vam povem nekaj tiho ... na ulo ...«

Gobavka je pristopila in željno nastavila uho.

Zakaj je hotela Magdalena govoriti tako tiho? ...

Morda se je bala sama sebe, da ne bi slišala svojih besed ...

Čelo med očmi, vsa zmedena, vsa v oblasi burnega sovraštva, je govorila ... ali bolje, škripala z zobmi ... in njen glas je bil takšen, da je Gobavka prebledela ...

Sicer pa je bil razgovor prav kratek ...

Biti pa je moral strašen ...

Zakaj Gobavka se je umikala z vsemi znaki skrajne groze.

In v očeh te ženske se je pojavilo nekaj kakor usmiljenje. Pač se ji je morala zdeti silna nesreča te neznanke, da je mogel zasijati v takšni duši žarek sočutja ...

»Oh, madam,« je zajecjala, »Ali je mogoče? ... Kaj! ... Vi da bi hoteli ...«

»Hočem! ...«

»To je strašno, madam ... premislite ...«

»Hočem! ...«

»Kdaj?«

»Če je mogoče, takoj ... ako ne, pa najknešje jutri ...«

»Mogoče je takoj, madam ... toda ...«

»Torej hodi in stori! Kaj čakaš?« je vzkliknila Magdalena. »Prokleta čarovnica, ali ne vidiš, kako kruto trpljenje mi pripravljáš s tem, da podaljšuješ mojo muko?«

Gobavka je dejala zamolklo:

»Počakaite malo, madam ...«

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Nekakšen lakaj, dedec, ki je stražil neprestano pri vratih, je odprl linico in se premagal komaj, da ni vzkliknil presenečenja, videč, da je gost, ki prihaja ob tako pozni uri — ženska.

»Babnica!« je zamrmral. »Ženska — tukaj! Prečudna aventura! Morda kaka rekrutka? ...«

In namesto, da bi odprl, je skočil v zgornje nadstropje.

Začelo se je šepetanje in tekanje semtertje. Par trenotkov kasneje je pritekla Gobavka, pritisnila oko na linico, obotavljala se nekaj hipov ter se nato odločila in odprla, mahnila s z roko, češ:

»Bomo že videli, kaj je!«

Magdalena Feronova je vstopila, rekoč:

»Ali ste vi Gobavka?«

»Da. Kdo ste pa vi?«

»Govoriti hočem z vami na samem.«

»Stopite z mano.«

Minuto na to je sedela Magdalena v nekakšni spalnici precej umazanega videza.

»Ta soba je moja,« je pojasnila Gobavka, nasmešljiva se. »Zame ni treba tako lepe kakor za ostale ...«

Magdalena je čutila, kako ji je šimla rdečica v obraz.

Se enkrat se je mogočno uprlo vse njeno žensko rahločutje ...

Bilo je, kakor da se njena železna volja grozi in umika.

Bolgarsko-turška vojna.

ENERGIČNO NAPREDOVANJE BOLGARSKE VOJSKE.

Sofija, 21. oktobra. Bolgarska vzhodna vojska prodira z izvanredno energijo na vse štiri strani. Druga armada, ki je zasedla Mustafa pašo in Čirmen je dospela že tik pred drinopoljske utrdbe. Par drinopoljskih utrdb so Bolgari že v naskoku zavzeli. Gotovo pride na vse štiri vzhodne energije prodiranja bolgarske armade do borbe z bajoneti, v katerih Turki vedno podležijo in so mnogi tudi vjeti. Vojaški krogi govorijo, da bo Bolgari svojo trenutno premoč izrazili in v divjem večdnevem naskoku zavzeti Drinopolje.

Sofija, 21. oktobra. Bolgarska vojska napreduje na vse štiri. Turki na begu ostavljajo municijo in topove. Turki ne prenehajo zapuščati svoje vasi. Levo bolgarsko krilo je zavzelo že več važnih utrdb pred Kirk-Kilis.

Sofija, 21. oktobra. Bolgari so danes zavzeli Malo Tirnovo in dospeli pred Kirk-Kilis. Sofija, 21. oktobra. V Vaku so Bolgari zaplenili nad 100.000 kg žita. Z vjetniki postopajo bolgarski vojniki izvanredno dobro.

ODLOČILNA BOLGARSKO - TURŠKA BITKA.

Carigrad, 21. oktobra. Vsled energičnega prodiranja bolgarske vzhodne armade je v najkrajšem času pričakovati pred Drinopoljem, kjer so Turki zbrali vse svoje moči odločilne bitke.

BOLGARSKI VOJNI PLEN.

Sofija, 21. oktobra. Bolgarska vojska je v osvojitvi Mustafa paši našla velik vojni plen. Največjega pomena je to, ker je bilo v mestu silno mnogo krme za konje. V Mustafa paši so Bolgari uredili civilno upravo in uvedli brzotlačni in poštni promet. Mesto so prekrstili v Ferdinandovo.

PRODORANJE BOLGAROV.

Carigrad, 21. oktobra. Po zanesljivih poročilih je neki bolgarski konjeniški polk prodrl čez mejo do Balkula na progi Kirk-Kilis in osvojil na potu več važnih prostojank. Turške čete so v veliki naglici hitle Bolgarom nasproti in se zapletle v hudo bitko, katere izid še ni znan.

VEST O PRODORANJU TURKOV NA BOLGARSKO OZEMLJE.

Carigrad, 21. oktobra. Na bolgarsko-turški meji je po poročilih tukajšnjih listov pri Džarovici prišlo do boja. Turki prodirajo proti Kjustendilu (11).

BEG TURKOV IZ DRINOPOLJA.

Carigrad, 21. oktobra. Veliko število mohamedanskih rodbin je pobegnilo iz Drinopolja v Kirk-Kilis.

BOMBARDIRANJE BOLGARSKE OBALE.

Carigrad, 21. oktobra. Porta je danes veleavlastim notificirala blokado bolgarske obale od Vitanija do Atimijane.

URADNO POROČILO O BOMBARDIRANJU VARNE.

Carigrad, 21. oktobra. »Sabah« poroča, da je bombardiranje bolgarske vojne luke Varna popolnoma uspelo. Turki so baje uničili bolgarske trdnjavske baterije. Bolgarske torpedovke so se poskrile.

BOLGARSKI PROTEST.

Sofija, 21. oktobra. Par turških vojnih ladij je bombardiralo Varno. Vojašnica, carinski urad in več skladišč je popolnoma razrušenih. Prebivalstvo je bilo mirno. Turški poveljniki pred bombardiranjem ni čisto nič pozval bolgarske oblasti, naj se udajo, ampak je kar na barbarški način pričel z bombardiranjem. Ker je to postopanje proti mednarodnemu pravu in proti sklepom haške konference, namerava bolgarska vlada vložiti pri veleavlasti energičen protest.

TURŠKO BRODOVJE NA SEVERU.

Sofija, 21. oktobra. Par turških križark je odplovalo proti Bolčiku, dočim je drugi del bombardiral bolgarsko obalo od Kavarna do Kalikare.

V Varni Turki niso napravili posebne škode. Poškodovali so le vojašnico, carinski urad, samostan in dve žitni skladišča. Turki so poskušali svoje čete izkrcati; kar se jim pa ni posrečilo. Ko so izstopili v čolne, so jih Bolgari sprejeli s topovskimi kroglicami. Mnogi čolni so se potopili, nakar so se Turki umaknili.

Grško-turška vojna.

GRKI PRODIRAJO NA TURŠKO OZEMLJE.

Carigrad, 21. oktobra. Grške čete so zavzele Diskato in prodirajo proti Serpidželu.

Carigrad, 21. oktobra. Uradno se poroča, da so se turške čete umaknile in se pripravljajo na večji odpor pri Serpidželu.

ZAVZETJE ELASONE.

Atene, 21. oktobra. O zavzetju Elasona je došlo semkaj nekaj podrobnosti. Grške čete so prodirale že v petek, toda prodiranje se je vršilo zelo počasi, ker je bilo deževno vreme in ceste zelo blatne. Na večer se je pojavilo pred Elasono pet bataljonov, katere je prebivalstvo sprejelo z velikanskim navdušenjem. Turki so se v begu umaknili na severne višine, katere so utrdili. Kmalu nato so otvorili Turki s sedmimi topovi kanonado, ki so na kmalu utihnili, nakar se je pričel grški naskok. Grška armada je v naskoku zavzela višine in razobesila grško zastavo. Turki so pustili svoje topove in pobegnili. Grška artiljerija je takoj zasedla nove pozicije in pričela streljati na turške begunce, ker je bilo preganjanje s konjenico vsled blatin tal nemogoče.

GRŠKO BRODOVJE PRED LEMNOSOM.

Carigrad, 21. oktobra. Grško brodogradništvo je zopet oddaljilo od otoka Lemnosa.

PORTA IN GRKI NA TURSKEM.

Carigrad, 21. oktobra. Kakor se poroča. Porta za enkrat še ne bo izgnala grških podanikov iz Turčije, katerih je nad 200.000. Izgon pa se bo izvršil takoj, kakor hitro bo grško brodogradništvo navalilo na turške Egejske otoke.

BOJ Z GRŠKO ČETO.

Carigrad, 21. oktobra. Močna grška četa je napadla več turških prevoznih vozov pri Filati. Grki so bili sicer odbiti, a so pustili na bojišču osem vojakov.

VJETI TURŠKI ČASTNIKI.

Atene, 21. oktobra. »Agence Athenes« javlja, da so Grške oblasti preiskale več ladij in pri tej priliki vjele 15 turških častnikov, ki so hoteli na bojišče.

Črnogorsko-turška vojna.

OBLEGANJE SKADRA.

Podgorica, 21. oktobra. Prestolonaslednik Danilo koraka v brzih pohodih proti Skadru na pomoč generalu Martinoviću. Kraljevič Mirko se sedaj nahaja v Baru in bo vodil naskoke na Skader od južne strani.

PODROBNOSTI O ZAVZETJU PLAVE IN GUSINJA.

Cetinje, 21. oktobra. Vesti o zavzetju Plave in Gusinja se uradno potrjujejo. General Janko Vukotić je razdelil armado v dva dela. S prvim delom je zavzel Plave osebno, drugi del, kateremu je zapovedoval general Vezović pa je po strašnem klanju zavzel Gusinje. V Gusinju so Črnogorci našli silno mnogo mrtvih Albancov, ki so se borile v prvih vrstah. V mestu samem je ležalo nad 1200 turških in albanskih trupel. Kralj Nikita se je s telefonom zvezel iz Podgorice z glavnim taborom generala Vukotića. Po zavzetju Plave in Gusinja je kralj poslal Vukotiću toplo zahvalo in priznanje.

TURŠKA POROČILA O BOJH OKOLU BERANE.

Carigrad, 21. oktobra. Boji okolu Belega polja in Berane še vedno trajajo. Črnogorci so imeli velike izgube. Turki so zavzeli več važnih postojank.

SMRT ČRNOGORSKEGA GENERALA LAZAREVIČA.

Cetinje, 21. oktobra. Pri zavzetju Gusinja se je posebno odlikoval general Sava Lazarevič. Bil je vedno v prvih vrstah in osebno vodil naskok na Gusinje. Pod utrjenimi pozicijami je hrabri vojak našel junaško smrt. Zadel ga je kroglica in zgrudil se je mrtve na tla. Ko so vojniki videli, da je padel njih hrabri general, so popolnoma zbesneli divjali čez njegovo truplo in po krvavem boju mesto zavzeli. Truplo generala Lazareviča odpeljalo v Cetinje, kjer ga bodo pokopali z velikimi svečanostmi.

JANKO VUKOTIĆ.

Cetinje, 21. oktobra. V črnogorsko-turški vojni se je dosedaj izkazal za najbolj sposobnega generala brigadir Janko Vukotić, ki je bil že dni odlikovan z Obiličevim kolajno, največjim odlikovanjem, katerega more dati Črnogorci na treh krajih. Severni del je zavzel Belo polje, srednji Berane, južni pa važni postojanki Plave in Gusinje. Brigadir Janko Vukotić je bil že trikrat vojni minister črnogorski. Sedaj je star okolu 45 let, je visok, širok in izgleda zelo dobrodružno. Med vojaštvom, kakor tudi med prebivalci je silno priljubljen. Oni vojaki, ki so bili odposlani na sever so bili silno ponosni, da gredo v četo — ljubeznivega Vukotića. Generalu Vukotiću se je za časa bosanske aneksijske krize pripetilo zelo neprijeten dogodek v Avstriji, ki je izzval ogorčenje. Ko je namreč kot odposlanik kralja Nikite potoval skozi Zagreb v Srbijo, so ga avstrijske oblasti v Zagrebu ustavile. Proti temu nečutenemu koraku je Vukotić takoj telegrafično pritožil na osrednjo dunajsko vlado, nakar je prišel ukaz, da ga imajo takoj izpustiti.

MALISORI.

Cetinje, 21. oktobra. Katoliški Malisori na vse štiri stopajo na stran Črnogorcev. Včeraj jim je vlada razdelila okolu 1500 kap, kot viden znak njihovega pripadništva. Malisori so silno navdušeni za Črnogorce in se povsod bore v prvih vrstah. Kapice je razdelil med njega sam princ Mirko, kar je izzvalo med njimi velikansko navdušenje.

PROTI PEČI.

Kruševac, 21. oktobra. Po zavzetju Plave in Gusinja je general Vukotić krenil proti Peči (Ipek).

ZAVZETJE BELAJA.

Murčan, 21. oktobra. Včeraj so Turki s Taraboša in Brdice pričeli streljati na črnogorsko pehoto s topovi. Vsi strelji so zgrešili svoj cilj. Z vzhodne strani izpod Belaja so Turki otvorili ogenj na črnogorsko artiljerijo, ki je zavzemala pozicije. Črnogorski topovi so odgovarjali. Na to je naša pehota poskusila naskok na Belaj. Okolu polnoči se je začelo streljanje pušk. Belaj je padel. Turki so imeli precejšnje izgube. Naši so zaplenili dva topova, od kojih je eden neoporan.

Turške vesti.

AKCIJA TURŠKE MORNARICE.

Carigrad, 21. oktobra. Dve turški oklopnici s tremi transportnimi ladijami sta odpotovali iz Bospora v severno smer.

OBOROŽEVANJE MOHAMEDANCEV V SKOPLJU.

Solun, 21. oktobra. Vlada je oborožila v solunskem okraju vse mohamedance od 15. do 70. leta.

ALBANSKI NA SRBSKI MEJI.

Carigrad, 21. oktobra. Bivši albanski poslanec Sahilej je odšel s četo albanskih prostovoljcev na srbsko mejo.

ABDUL HAMID V CARIGRADU.

Carigrad, 21. oktobra. Bivšega turškega sultana Abdula Hamida so prepeljali semkaj in ga nastanili v neki stari palači zraven turške zbornice. Vlada se je odločila do tega koraka radi tega, ker se boji napada Bolgarov in Srbov na Solun.

TURŠKI PRINC V KIRK-KILISU.

Carigrad, 21. oktobra. Turški princ Abdul Hamid je došel v Kirk-Kilis.

BOJI OB BOLGARSKO-TURŠKI MEJI.

Carigrad, 21. oktobra. Turki so pri Mustafa-paši v boju z Bolgari osvojili dva topova.

Carigrad, 21. oktobra. V boju pri Kirk-Kilis su Turki vjele 200 Bolgarov in jih odpeljali v Carigrad.

TURŠKA ZMAGA.

Carigrad, 21. oktobra. Pri Haularju so Turki en bolgarski polk skoro popolnoma uničili. Tudi turške izgube so bile v tem boju precejšnje.

BOLGARSKE IZGUBE.

Drinopolje, 21. oktobra. Pri naskoku na dve zunanji utrdbi pred Drinopoljem so imeli Bolgari nad 3000 mrtvih in ranjenih.

BOLGARI PRED VOJNIM SODIŠČEM.

Carigrad, 21. oktobra. Sedem Bolgarov, ki so hoteli uničiti brzotlačno zvezo s Kumano-vo, so Turki aretirali in postavili pred vojno sodišče.

Slovenska zemlja.

Iz Kandije.

V četrtek dne 17. t. m. smo imeli v Kandiji živinski semenj (smen). Na prostoru, kjer je stala živina goveja in ščetinasta je ostalo polno nesnage in odpadkov, kakor tudi po cesti držeči na živinski trg. Javen promet proti Gotivasi kakor tudi sprehajališče je jako živahen, a nihče se ne briga, da bi tukaj do danes posnažil prostor za semenj in ceste, ki držijo nanj, ampak vse je zaznamovano še tako kakor so krave in volje zapisali, tako da se prav lahko sledi kdo je tukaj popotoval. O javna snaga, ti blažena kje si! Tudi po Kandiji je polna cesti konjskih fig in papirnatih odpadkov, nobeden človek se ne briga, da bi napravil tako potreben red in snago, akoravno je jako živahen promet tukaj, to so prav srednjeveške razmere glede javne sanitete. Še v planinah se snazi vsak dan za živino, v Kandiji pa ne!

Iz Celja.

V nedeljo 20. t. m. je imel občinski zastop celjske okolice sejo, v kateri je bil na dnevnem redu proračun za leta 1913. Mislili smo, da bodo Nemci, ki so imeli ob tej priliki prvokrat možnost govoriti o slabem občinskem gospodarstvu, proti kateremu so svoj čas šli v volilni boj, to priliko prav izdatno porabili. Pa ni! Molčali so ko grob vsi gori od dr. Ambrožiča pa doli do »nemškega kmeta« Bana. Proračun izkazuje 9815 K dohodkov in 51.621 kron stroškov; torej 41.866 K primanjkljaja, ki se pokriva s 75% občinsko doklado na vse v občini predpisane cesarske davke (39.822 K), ostalo pa z doklado na užitninski davek. Med izdatki so obresti in amortizacija posojila, ki se najme za stavbo nove ljudske šole v Gaberju, v znesku krog 9000 K. Velikanski izdatek občine za občinske ubožce, za katere ne zadostuje poseben ubožni sklad, ampak mora občina še iz svojega prispevati 7909 K. Proračun je bil sprejet s slovenskimi glasovi, kakor ga je predlagalo županstvo. Nemci so se glasovanja vzdržali. Na dnevnem redu je bilo še potem: dr. Schurbij se je dalo dovoljenje, da da občinski lov v podnajem Gustavu Stigerju in Danielu Rakuscu. Heleni Pleterski na Bregu se je podelila že obstoječa gostilniška koncesija. Več oseb se je sprejelo v domovinsko zvezo.

Iz Maribora.

Občinske volitve so pred durmi. Nemci so pridno na delu. Bojijo se za tretji razred, v katerem imajo socialisti mnogo upanja na zmago. Volilni imeniki so razporejeni. Tudi Slovenci se naj pobrigajo zanje.

Nemška šola v Brežicah

se zida. Baje bo že novembra pod streho. Stavba bo stala nad 90.000 K; Schulverein prispeva 40.000 K.

Nemška agrarna stranka na Štajerskem

si je izvolila novo vodstvo. Dozdajni predsednik dr. Klusemann je odstopil. Na njegovo mesto je izvoljen za predsednika državni poslanec M. Brandl, posestnik v Mitterlobmingu.

DNEVNI PREGLED.

Čudovito je slovensko zaupanje do nemških listov. Cela naša javnost stoji pod vplivom nemškega židovskega in nemškega nacionalnega časopisa. Slovenski listi so prinesli zadnje čase že nekaj dokazov, kako slabo so nemški listi informirani in kake race in kozle streljajo v svojih listih. Balkan jim je španska vas — poznajo ga po svojih — nazorih. Ako je srbska armada pri Novi Varoši — napravi iz tega nemški list dve bitki! pri Novi in pri Varoši — dasi je to en sam kraj. Poleg tega čitamo dan na dan o velikih simpatijah Nemcev do Turkov. In vse to podpiramo s svojim denarjem. Poročila slovenskih listov pa podcenjujemo, kljub temu, da so boljše in resničnejša. O Balkanu nas morejo prav informirati le srbski, bolgarski, hrvaški in češki listi. Ako slovenski patrijot ne pride tako daleč, da bi se

naučil cirilice, bi moral vsaj v tem pokazati nekoliko več jugoslovanstva — da ne čita in ne podpira nemških laži. Enako moramo zavrniti neslane dovipe nemških humorističnih listov »Muskette«, »Simplicissimus«, i. dr., ki niti sedaj, ko se cel svet čudi balkanskim junakom, ne vedo drugih dovtipov, kakor da se norčujejo iz slovenskih vladarjev, da jim očitajo tatvino itd. Bil bi že čas, da pokažemo takim nemškim listom svojo nevoljo s tem, da jih odklanjamo. Zato proč z nemškimi listi, širite slovenske liste in pokažite s tem, da ne damo iz sebe norčevati.

Žrtev osvete poslanca Jakliča. Posanec Jaklič ima danes prav lepo premoženje in dobro zaokrožen trebusek. V Dobropolje je prišel praznih rok in praznega želodca. Cedilo se mu je pa po udobnem in dobrem življenju. Tega pa pri učiteljskem stanu ni mogel dobiti. Zato je iskal postranskih zaslužkov, kar mu prav nič ne zamerimo. Tedaj so bila v cvetju konsumna društva. Tudi Jaklič je ustanovil v Dobropolju konsumno društvo in razna druga gospodarska društva, za katere je zidal tudi lepa poslopja. Vse to je slonelo na njegovih ramenih. Očividno je imel mnogo dela in odgovornosti, a neslo mu je epe novce. Poleg tega je postal še političen agitator. Vsled tega je zanemarjal šolo in naravna posledica je bila, da mu nadzornik Turk ni mogel dati dovoljne kvalifikacije. To pa Jakliču ni bilo po volji in sklenil je, da se maščuje uje nad svojim nadzornikom. To je tudi storil, zakaj nadzornik Turk ni več predlagan za okrajnega šolskega nadzornika za bodočo šestletno dobo. Postal je žrtev osvete poslanca Jakliča, dasi je bil na glasu kot eden najboljših in najvestnejših nadzornikov v deželi. Tako se igrajo merodajni krogi s kranjskim ljudskim šolstvom. Zalostno!

Nadučitelj Štrukelj — naslednik nadzornika Turka. Kar se je dje časa obetal, se je zgodilo. Klerikalna stranka je izpodrinila uzonega in vestnega okrajnega šolskega nadzornika Turka ter predlagala njegovim naslednikom dobropoljskega nadučitelja Štruklja, ki ima vse druge lastnosti, le za šolskega nadzornika pa prav nobene. Mož je čisto navaden priganjač klerikalne stranke. Preprija se je z učiteljstvom in ljudstvom še povsod, kjer je služboval. Opozorjamo deželno šolsko oblast, v kako hudem prepriju in sovraštvu je živel z ljudstvom na Robu, kjer je bil kar naravnost prepoden in izgnan. Da bi si popravil svoje stališče, se je pa vdinjal klerikalni stranki in postal njen najpredrednejši priganjač. In ta mož naj bo uzor učiteljstvu in njega svetovalec! Tak kričać naj bo naslednik treznega in miroljubnega nadzornika Turka! Res, daleč smo prišli na Kranjskem!

Ptujski »Štajerc« je velik prijatelj Turkov. Je ko se je pričela vojska med Črnogorci in Turki, je takoj vedel poročati o turških zmagah, v zadnji številki se pa naravnost norčuje iz krščanskih držav na Balkanu. Za Božič in Vel. noč pa bo zopet Linhart napisal strašno gnilive članke, polne pobožnosti, katerim bi bil lahko oče najbolj pobožni kaplan. Morda se pa potegne Linhart za kako šaržo v turški armadi? Morda potegnejo tam kake »zanesljive« kasirje ali pa ljudi, ki znajo upravne knjige dobro sežigati? Na to se Linhart prav dobro spozna. Je res sramota, da tako človeče še gaji slovensko zemljo. Če že Slovane tako sovraži, da želi Turčinu zmago nad njimi, bi moral vsaj svoje krščanstvo, katero ob vsaki priliki nasproti lahkovernim kmetom hlini, in svojo kulturo, na katero se vedno sklicuje, v tem slučaju pokazati in ne tako odkrito želiti zmago največjemu dušmaninu krščanstva, Turčinu. Pa nemškutar je bestija, naj je potem Linhart ali drug. — Kako učen geograf je »urednik« Linhart, kaže tudi zadnja številka »Štajerca«, glasom katere leži občina Otiški vrh — na Koroškem. Morda bo pa slovenjgraški okrajni glavar Poiger, dober prijatelj nemškutarjev, Linhartu poučil, da leži ta občina začasno še v njegovem košaliku.

Zborovanje Zveze slovenskih odvetnikov v Mariboru. Dne 20. t. m. se je v Narodnem domu v Mariboru vršilo zborovanje Zveze slovenskih odvetnikov. Udeležiti bi se ga imeli posebno štajerski in koroški slovenski odvetniki: razpravljalo bi se naj v prvi vrsti o jezikovnih krivicah pri koroških in štajerskih sodiščih in doseglo bi se enotno postopanje slovenskih odvetnikov proti tem krivicam. Zvezni odbor so zastopali: predsednik g. dr. K. Triller ter gg. dr. Ravnihar in dr. Zupanc. Zborovanja so se udeležili skoro vsi štajerski odvetniki. S Koroškem ni bilo nobenega zastopnika, vsled česar je debata o koroških razmerah odpadla. O jezikovnih razmerah pri sodiščih mariborskega okrožja je govoril dr. Rosina obširno in temeljito. Pri vseh se greši proti načelu ravnopravnosti. Število slovenskih sodnikov pojava. Leta 1906. je bilo še izmed 42 sodnikov 12 Slovencev, danes jih je le še 10, a od teh so trije narodno mladni. Posestno stanje ponemčuje naše pravosodstvo. V izven-spornem postopanju je vse nemško. Slovenski sodnik še s slugo ne sme slovenski govoriti. Tudi v prepripih zadev napreduje ponemčevanje. V Mariboru in Gornji Radgoni sploh ni več govora o slovenskem uradovanju. Tudi v Ormožu je vedno slabše. Ker sodnik sestavi nemško tožbo, se slovenske vloge nemški rešijo. Enako v kazenskih zadevah. Naredba iz leta 1862., da se morajo Slovence naradbe, če nemški ne znajo, slovenski zaslišati, za nemške sodnike sploh več ne obstoji. Niti obtožnice se ne čitajo pri slovenskih obtožnicah slovensko. Še korak dalje — in imeli bomo koroške razmere. Slovenske zmogne uradnike se poriva na Kranjsko, na Sp. Štajersko se tlači nemške kurzovce. Kar sili se jih v znane kurze; baje se hoče celo sin mariborskega župana na tak način na državne stroške »naučiti« slovenski. Vse to ni samo škoda za pravosodstvo in za naše jezikovne pravice, ampak tudi za državno in narodno gospodarstvo. Svoj čas je predsednik graškega nadsoodišča dejal, da so bili kurzi ustanovljeni zaradi pomanjkanja sod-

nikov, slovenščine zmognih. Danes pa odklanjajo slovenske praktikante, a kurzi obstoje še vedno. Vse te razmere bo trebalo razložiti v posebni spomenici, katero bi podpisali vsi načelni pristajši slovenske sodnijske uprave. Spomenico naj predloži posebna deputacija predsedniku nadsodišča; deputacijo naj spremljajo naši državni poslanci. Enako spomenico in na enak način se naj izroči vladni na Dunaju. — O razmerah v celjskem okrožju je govoril dr. Hrašovec. Tudi tam se vedno hujše čuti pomenževalna smer. Sodišča v Konjicah, Slov. Gradcu, Rogatcu in Šoštanju so sploh čisto nemška, četudi so skoro izključno za slovensko prebivalstvo. Tudi v Kozjem, Laškem trgu in Brežicah so deloma že nemški sodniki. Sodniki Scheifenegger (Konjice), Blaschke (Šoštani) in Lobinger (Rogatec) sploh slovenski ne znajo. Iz Celja tišče slovenske sodnike na Kranjsko, v Celje pa nemškutarje iz Maribora, tja pa zopet Nemce iz drugih dežel. Mnogo je »kurzorcev«, ki vkljub kurzoru ne znajo slovenski. V Celju sta komaj 2 Slovenca svetnika, 2 sodnika in 9 avskultantov. Drugo so Nemci in kurzorci. Vsled tega je uradovanje seveda različno, povečini nam malokje pravično. Naredba iz leta 1862. se tolmači tako, da se mora napraviti nemški zapisnik, če stranka le par besed tolče nemški. Nekateri sodniki se stavijo celo na stališča, da je to naredbo Pražak leta 1882. sploh odpravil, kar pa je laž. — V debato, ki je bila stvarna in živahna, so posegli dr. Rosina, dr. Hrašovec, dr. Kukovec, dr. Brumen, dr. Gorišek, dr. Mayer, dr. Termec in dr. Leskavar. Povdarjalo se je posebno, da morajo odvetnika, ki se izpostavijo v boju za jezikovne pravice, podpirati drugi odvetniki. Tudi pri političnih oblastih, kjer se nam gode enake krivice, bo treba delati na remedure. Zanimivost debate je bila slika razmer pri ptujskem okrajnem sodišču, kjer je 7 nemških in — 1 slovenski sodnik. Sklenile so se končna resolucije, v katerih se 1) povdarja, da slovenski odvetniki vztrajajo pri svojih jezikovnih zahtevah iz leta 1903.; 2) se sklene sestaviti pritožbo glede vseh nedostatkov jezikovne rabe pri sodiščih, katero pritožbo izroči posebna deputacija Zveze Slov. odvetnikov graškemu nadsodišču in pravosodnemu ministrstvu; pritožbo uredita dr. Rosina in dr. Hrašovec; prepis pritožbe se izroči slovenskim političnim strankam s pozivom, da ta boj z vsimi sredstvi podpirajo.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti jesenskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. Najnižje cene.

III. slovenski vsesokolski zlet 1913.

Konec.

Iz stanovanjskega odseka se nam poroča, da se je že pričelo s sestavo stanovanjskega katastra. Ker bo potreba spraviti pod streho okrog 7000 Sokolov gostov, sta se pritegnili k Ljubljani tudi občini Sp. Šiška in Vič. V svrhu delitve in hitrejšega napredovanja dela, se je razdelil stanovanjski odsek po okrajih na 9 pododsekov in sicer: I. šolski okraj (načelnik dr. Tominšek), II. St. Jakobski okraj (načelnik Krapeš M.), III. Krakovo-Trnovo (načelnik Smole J.), IV. dvorski okraj (načelnik Šebenik Dragotin), V. kolizejski okraj (načelnik Franchetti E.), VI. kolodvorski okraj (načelnik Rohrmann V.), VII. Vodmat (načelnik Verovšek Miha), VIII. Spodnja Šiška (načelnik Ogrizek J.) in IX. Vič (načelnik Praprotnik). Stanovanjski odsek bo zahteval mnogo truda, zato prosimo vse slovensko zavedne občinstvo, da podpira brate stanovanjskega odseka in jim gre po možnosti na roko.

Sokolske razglednice. Prva znamenja, da doživimo drugo leto nekaj posebnega, so se že pojavila. Sokolske razglednice so že nekaj časa v prometu, vsakdo jih je torej že lahko videl in se prepričal, da so te razglednice nekaj takega, kar mora imeti vsak zaveden Slovenec. Te razglednice ti v živih slikah predložijo velik del slovenske sokolske zgodovine. Katerega Slovenca ali Slovenko ne zanima to? Te razglednice se priporočajo same radi svoje zgodovinske znamenitosti. Tu imaš pred seboj lužne Sokole iz leta 1864 in 1866, deputacije na zletu v Varaždinu l. 1874 in v Pragi l. 1882. Tu vidiš prepoveditelja našega Sokolstva dr. V. Murnika s svojo slavno četo, ki je pretvorila Tyršove in Fügnerjeve misli pri nas v dejanja! In tam nastopa starostka dr. Franja Tavčarjeva s ponosnim dekliškim sokolskim cvetom! Ko to zreš pred seboj, moraš se razveseliti, da je že toliko napredka. Seda pa idi vsak in ne samo kupi nego kupuj le te velezanimive razglednice. Ako pišeš prijatelju, a tudi v trgovini in obrtu posluži se teh razglednic, koristiš boš dobri stvari, kajti za zlet se potrebuje mnogo mnogo denarja. Pri razglednicah je res malo dobička, ali tudi Sokolu velja: »Kamen do kamna palača«.

Razprodajo zletnih razglednic je prevzel zletni finančni odsek. Naročajo se: pod naslovom »Slovenska sokolska zveza — finančni odsek za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani. Pri večjem naročilu velja naslednji popust: 100—200 razglednic 15 odstotkov, 200 do 400 razglednic 20 odstotkov od 400 dalje 25 odstotkov. Društva in privatniki morajo poslati znesek za naročene razglednice naprej, trgovci jih dobe v komisijonalno založbo. Posamezne razglednice se prodajajo po 10 vinarjev. Vseh 8 razglednic v skupnem zavitku stane 60 vinarjev; pri naročilu serij znaša na popust le 15 odstotkov. Bratje, širite zletne zgodovinske razglednice!

Sokolsko članstvo in slovensko občinstvo opozarjamo, da kupuje prave zletne razglednice, ki jih je izdalo vodstvo III. slovenskega vsesokolskega zleta, kar je razvidno iz tiska na razglednicah. Nekatere nemške židovske tovarne nameravajo izrabiti zlet v zasebne špekulacije in so izdale sokolske razglednice, ki so po izvršbi in obliki slabe in niso v nobeni zvezi s sokolskimi društvi in III. slovenskim vsesokolskim zletom. Od teh nima slovenska sokolska organizacija nobenega dobička. Zatorej kupujte in širite prave zletne razglednice.

Klavični izvleček za proste vaje članstva je ravnokar izšel ter se ga naroči proti predplačilu ali povzetju pri »Slovenski sokolski zvezi«; cena 1 K; v zalogi ga imajo tudi trgovci: »Narodna knjigarna« in L. Schwentner v Ljubljani.

Vse poštno pošiljave, pisma kakor tudi denarne pošiljave nasloviti je direktno na »Slovensko sokolsko zvezo«, pod tem naslovom pa naj bo označen dotični odsek, kateremu je pismo, oziroma pošiljatev namenjena.

Prijetna dolžnost nas veže zahvaliti se na tem mestu bratu Rajko Arcetu, ki je prispeval k zletnemu skladu 200 K ter bratu Vaso Petričiču, ki nam je v isti namen nakazal 100 K.

Za velikodušna darila bodi jima na tem mestu izrečena iskrena sokolska zahvala.

Na zdar!

dr. V. Murnik, načelnik; dr. Ivan Oražen, starosta; Bogumil Kajželj, tajnik.

Odgovorni urednik Rađivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Teodor Kunc

Prešernova ulica 5
I. nadstropje.

Damski modni salon
za angleška
in francoska
dela se priporoča.

Josip Pogačnik,
krojaški mojster v Radovljici na Gorenjskem sprejme

več krojaških pomočnikov

za velika dela. — Vstop takoj.

Najfinjši

ŠPIRIT

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležganjarna 250

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne »UNION«.

Med 5 kg 8 K

zajamčen, pristen trčan,
čebeljni razpošilja

JOSIP NOVAK

Notranje Gorice p. Brezovica
pri Ljubljani

KLOBUKI

moderno nakiteni, oblike,
kakor vse potrebščine za
: modistke prodaja ceno :

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg št. 21.

: Popravila točno in najceneje. :

FR. P. ZAJEC

Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana

priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblateno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj optični zavod.

Dalnogledje, toplotmere, in zrakomere vseh vrst.

Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Krojaštvo
Ivan Kersnič
v Ljubljani 249

Sv. Petra cesta št. 32, I. nad.
(poleg kavarn »Avstrija«)

najnovejše mode, solidno delo, zmerne nizke cene, znano pohvalna postrežba.

Paul Šimenc

preje Jakob Šimenc
umetni in trgovski vrtnar
Gradišče št. 12.

Priporoča svojo veliko zalogo svežih vencev in šopkov, kakor tudi vse vrste rastlin za dekoracije v sobah, salonih in na grobeh.

Zunanja naročila se sprejemajo točno in najceneje.

**Ozirajte se na tvrdke,
ki oglašajo v »Dnevu«.**

Avstro-Amerikanska zaloga čevljev.

Zaradi prevelike zaloge blaga, razprodajam 15% ceneje, vse kar je v moji trgovini.

Za obilen obisk se priporoča

Viktorija Strniša, Ljubljana,
Pod Trančo — Jurčičev trg št. 3.

Samo po K 4—

več sto pelerin s kapucami ali pa otročje obleke (kostumi).

Samo po K 6—

daljše pelerine ali pa kamgarnaste hlače za gospode.

Samo po K 8—

najdaljše pelerine ali pa moderno izdelane obleke za gospode.

V damski konfekciji vedno velika izbira. Postrežba točna. Cene nizke.

„Angleško skladišče oblek“

O Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg št. 25.

Lastna potokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Cenik zastoj in poštne prosto.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudo priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov
z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

FR. IGLIČ Ljubljana,
Mestni trg št. 13-13.

Moderne kožuhovine

za dame — kakor **otročje garniture,**
mufi in ovratnice,
kožuhovinaste čepice, ovratnice in rokavice za gospode v obilni in poljubni ceni

v modni in športni trgovini

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.